

Įstatymas skelbtas: Žin., 2000, Nr. 52-1487
Neoficialus įstatymo tekstas

Pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 7, 11, 15 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 2 daliai.

*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)
2002-06-19, Žin., 2002, Nr. 62-2515 (2002-06-21)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 7, 11, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO
ĮSTATYMAS**

2000 m. birželio 13 d. Nr. VIII-1730
Vilnius

(Žin., 1994, Nr. [101-2018](#); 1996, Nr. [73-1750](#);
1997, Nr. [104-2622](#); 1998, Nr. [114-3192](#))

1 straipsnis. 7 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkui, išėjusiam iš valstybės tarnybos, skiriama ir mokama Respublikos Prezidento valstybinė pensija pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymą.“

**2 straipsnis. 11 straipsnio 4 dalies pakeitimas ir šio straipsnio papildymas
5 ir 6 dalimis**

1. Pakeisti 11 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos neskiriamos šio straipsnio pirmosios dalies 2-7 punktuose ir antrosios dalies 2-4 punktuose nurodytiems asmenims, jeigu jie nuo 1939 m. kovo 23 d. (Klaipėdos krašto okupacijos) iki 1990 m. kovo 11 d., o šios dalies 2, 6, 7 ir 9 punktuose išvardytose struktūrose - faktinio šių struktūrų veikimo metu) tarnavo ar dirbo:

1) naikintųjų (stribų) batalionuose, liaudies gynėjų būriuose ar junginiuose, priklausiusiuose SSRS vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD) Kovos su banditizmu skyriui (nuo 1946 m. kovo pabaigos - Kovos su banditizmu valdybai), o nuo 1947 m. vasario 4 d. perduotuose SSRS valstybės saugumo ministerijai (MGB);

2) SSRS vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD), SSRS vidaus reikalų ministerijos (MVD), SSRS valstybės saugumo liaudies komisariato (NKGB), SSRS valstybės saugumo ministerijos (MGB), SSRS valstybės saugumo komiteto (KGB) struktūrose, taip pat šių struktūrų padaliniuose, valdybose, įstaigose ar tarnybose;

3) Lietuvos teritorijoje 1941-1944 metais veikusiuose sovietinių desantininkų, partizanų būriuose ar junginiuose, jeigu šie būriai ar junginiai arba atskiri jiems priklausę asmenys dalyvavo vykdant karo nusikaltimus, nusikaltimus žmonijai ir Lietuvos gyventojų genocidą;

4) 1939 metais - Klaipėdos krašte ir 1941-1944 metais - Lietuvos teritorijoje veikusiose nacistinės Vokietijos okupacinio režimo represinėse struktūrose: Vokietijos valstybės saugumo policijoje - Sicherheitspolizei (Sipo) ir Vokietijos valstybės saugumo tarnyboje - Sicherheitsdienst (SD) bei Vokietijos valstybės slaptojoje policijoje - Geheime Staatspolizei (Gestapo), taip pat Vokiečių viešojoje policijoje;

5) SSRS gynybos liaudies komisariato 3-iosios valdybos, Vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD) 3-iojo skyriaus, Gynybos liaudies komisariato Vyriausiosios kontržvalgybos valdybos („Smerč“), NKVD Kontržvalgybos skyriaus („Smerč“) tarnybose;

6) SSRS vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD), Vidaus reikalų ministerijos (MVD) ir Valstybės saugumo ministerijos (MGB) vidaus kariuomenės junginių ir dalinių tarnybose;

7) SSRS vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD), SSRS vidaus reikalų ministerijos (MVD) ir SSRS valstybės saugumo ministerijos (MGB) vidaus kariuomenės karinėse prokuratūrose prokurorais, taip pat Lietuvos SSR prokuroru ir jo pavaduotojais bei prokurorais Lietuvos SSR prokuratūros Specialiųjų bylų ir Tardymo valstybės saugumo organuose priežiūros skyriuose arba prokurorais SSRS prokuratūroje ir SSRS respublikų prokuratūrose, veikusiose Lietuvoje po 1990 m. kovo 11 d.;

8) SSRS ir nacistinės Vokietijos okupacinių režimų represinių struktūrų, išvardytų šios dalies 2, 4, 5 punktuose, agentais ir informatoriais;

9) Vokietijos nacionalsocialistų darbininkų partijos (NSDAP), Visasąjunginės komunistų partijos (bolševikų) ir Sovietų Sąjungos komunistų partijos bei jos padalinių sąjunginėse respublikose vadovaujančiais darbuotojais.“

2. Papildyti 11 straipsnį 5 ir 6 dalimis:

„Tarnybų ir pareigų, kurias ėjusiems šio straipsnio 4 dalies 1-9 punktuose išvardytuose batalionuose, būriuose, junginiuose, institucijose, institucijų struktūrose, institucijų padaliniuose, valdybose, įstaigose, tarnybose, skyriuose, prokuratūrose, partijose (toliau - struktūros) asmenims neskiriamos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Šio straipsnio 4 dalies nuostata dėl nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų neskyrimo asmenims, tarnavusiems ar dirbusiems 4 dalyje išvardytose struktūrose bei ėjusiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytas pareigas (šio straipsnio 5 dalis), Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka netaikoma asmenims, kurie tarnybos ar darbo nurodytose struktūrose metu ar vėliau dėl politinių motyvų buvo represuoti (įkalinti, nuteisti ar ištremti), taip pat tiems asmenims, kurie tarnaudami ar dirbdami nurodytose struktūrose bendradarbiavo su pasipriešinimo (rezistencijos), Atgimimo laikotarpio (nuo 1987 m. rugpjūčio 23 d. iki 1990 m. kovo 11 d.) bei atkurtos nepriklausomos Lietuvos Respublikos (po 1990 m. kovo 11 d.) organizacijomis bei struktūromis ir vykdė specialias jų užduotis, siekdami atkurti Lietuvos nepriklausomybę ir veikdami Lietuvos Respublikos labui.“

3 straipsnis. 15 straipsnio 4 dalies papildymas

Papildyti 15 straipsnio 4 dalį antru sakiniu ir šią dalį išdėstyti taip:

„Nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos asmenims, tapusiems invalidais dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, bei šio įstatymo nustatytais atvejais jų tėvams, sutuoktiniams ir vaikams skiriamos pateikus Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pažymą, pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų dalyviams bei šio įstatymo nustatytais atvejais jų tėvams, sutuoktiniams ir vaikams skiriamos pateikus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pažymą, o asmenims, Antrojo pasaulinio karo metais tarnavusiems antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose, taip pat tapusiems invalidais dalyvaujant karo veiksmuose, bei asmenims, tapusiems invalidais būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu, taip pat žuvusiųjų (mirusiųjų) šios tarnybos ar mokymų metu atitinkamiems šeimos nariams pateikus Krašto apsaugos ministerijos pažymą. Jeigu nukentėjusiųjų asmenų valstybinę pensiją skiriančiam ar mokančiam Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui kilo abejonių, kad besikreipiantis šios pensijos arba ją jau gaunantis asmuo tarnavo ar dirbo šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje išvardytose struktūrose bei ėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytas pareigas (šio įstatymo 11 straipsnio 5 dalis), teritorinis skyrius kreipiasi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą su prašymu išduoti pažymą apie asmens tarnybos ar darbo represinėse struktūrose faktą.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. liepos 1 d.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2000 m. vasario 10 d. nutarimo dėl Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalies atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai

(toliau - Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimas, Žin., 2000, Nr.14-370) įsigaliojimo dienos (nuo 2000 m. vasario 19 d.) atnaujina nutrauktą (sustabdytą) nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimą tiems asmenims, kurie 1939-1990 metų laikotarpiu tarnavo ar dirbo Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje (Žin., 1997, Nr. [104-2622](#)) nenurodytose kitose institucijose (struktūrose) bei ėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 829 (Žin., 1998, Nr. [62-1781](#)) patvirtintame sąraše išvardytas pareigas Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nenurodytose kitose institucijose (struktūrose), neišmokant pensijų sumų už praėjusį laiką nuo nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimo nutraukimo (sustabdymo) dienos iki 2000 m. vasario 19 d.

3. Įsigaliojus Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimui, asmenims, 1939-1990 metų laikotarpiu tarnavusiems ar dirbusiems Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje išvardytose struktūrose bei ėjusiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 829 patvirtintame sąraše išvardytas pareigas Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytose struktūrose, nutrauktas (sustabdytas) nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimas neatnaujinamas.

4. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai patikrina nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų gavėjų bylas ir remdamiesi šio įstatymo nuostatomis priima sprendimą dėl tolesnio nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimo kiekvienu konkrečiu atveju.

5. Jeigu pradedant 2000 m. liepos 1 d. ir vėliau nustatoma, kad nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų gavėjai tarnavo ar dirbo Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytose struktūrose bei ėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamame sąraše išvardytas pareigas (Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 5 dalis), valstybinių pensijų mokėjimas šiems asmenims nutraukiamas nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį šių asmenų tarnybos ar darbo atitinkamose institucijose faktas nustatytas.

6. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių sprendimai skundžiami Valstybinių pensijų įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio antrąja dalimi, skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKO
PIRMASIS PAVADUOTOJAS

ARVYDAS VIDŽIŪNAS

Konstitucinio Teismo Nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)
2002-06-19, Žin., 2002, Nr. 62-2515 (2002-06-21)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 7, 11, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO 1 BEI 4 DALIŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO 2 DALIES ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2002-06-24)
autrap@lrs.lt